

เทคนิคในการค้นหาข้อมูล บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ห่างหายกันไปนาน ด้วยความเข้าใจผิดบางประการของผู้เขียน
ซึ่งต้องขออภัยอย่างสูง เมื่อฉบับก่อน ผู้เขียนได้กล่าวถึงแหล่งข้อมูล
สำหรับการค้นหาข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ขอบทบทวนกัน
สักนิดแล้วกันนะคะ แหล่งข้อมูลสำหรับการค้นหาข้อมูลบนเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตนั้น มีอยู่ด้วยกัน 4 ประเภท คือ

1. พอร์ทัลไซต์ (portal site) คือแหล่งข้อมูลที่รวมข้อมูลไว้ที่เดียวกัน เพื่อให้
ง่ายต่อการค้นหา เช่น www.sanook.com เป็นต้น ซึ่งเป็นเว็บไซต์ประเภทที่รวมลิงค์
ข้อมูลต่างๆ เอาไว้

2. ไตเร็กทอรีสำหรับโลกอินเทอร์เน็ต (internet directory service) คือ
ศูนย์กลางที่ให้บริการรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์เอาไว้โดยมีการแยกเนื้อหาออกเป็นกลุ่มๆ
ตามลักษณะของเนื้อหา เช่น www.yahoo.com เป็นต้น

3. เครื่องมือค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต (search engine) เป็นการค้นหา
ข้อมูลโดยกำหนดข้อความในสิ่งที่เราต้องการค้นหาในแหล่งข้อมูล โดยผู้ค้นหาจะต้องรู้
เทคนิคในการระบุข้อความ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการอย่างแท้จริง เช่น
www.webcrawler.com เป็นต้น

4. การค้นหาข้อมูลเฉพาะทาง จะเป็นการกำหนดข้อมูลที่ถูกค้นหาอยู่บ่อยๆ
หรือกำลังเป็นที่ต้องการของคนในขณะนั้นให้สามารถค้นหาได้อย่างง่ายๆ เช่น การ
ค้นหารูปภาพ เพลง ฯลฯ ใน www.altavista.com เป็นต้น

แหล่งข้อมูลทั้ง 4 ประเภทข้างต้นนั้น เราจะพบว่ามันได้ถูกบรรจุอยู่ในเว็บไซต์
ประเภทต่างๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะเครื่องมือค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียก
ว่า search engine นั้น เราจะพบ search engine อยู่ในแทบจะทุกเว็บไซต์เลยทีเดียว
ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้เขียนจะขอกล่าวถึงเทคนิคการค้นหาข้อมูลโดยใช้ search engine
เท่านั้น ทั้งนี้เพราะการค้นหาข้อมูลโดยใช้ search engine เป็นเรื่องที่ยาก ผู้ใช้จะต้อง
รู้จักเทคนิคในการค้นหาข้อมูลเป็นอย่างดี เพื่อที่จะทำได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงกับ

* อาจารย์. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ความต้องการมากที่สุด

โลกของอินเทอร์เน็ตเป็นโลกที่กว้างใหญ่ไพศาล การเข้าไปสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น อาจทำให้คุณหลงเข้าไปในข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ในเว็บเพจจนลืมเรื่องที่ต้องการจะค้นหาก็เป็นได้ เพราะการเข้าไปค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตจะทำให้ค้นพบสิ่งที่น่าสนใจขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้เกิดลักษณะการท่องเที่ยวไปโดยไร้จุดหมาย ซึ่งเหตุการณ์นี้คงเกิดขึ้นกับนักเล่นอินเทอร์เน็ตทุกคน แล้วทำอย่างไรล่ะ.....เราจึงจะไม่หลงหลงเข้าไปท่องเที่ยวบนอินเทอร์เน็ตอย่างไร้จุดหมาย มีท่านผู้รู้บางท่านกล่าวไว้ว่าการค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตอย่างมืออาชีพนั้นไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ที่รู้จักกับ 1. เครื่องมือ และ 2. การฝึกฝนการใช้เครื่องมือ นั้นซึ่งผู้เชี่ยวชาญก็เห็นด้วยกับคำกล่าวดังกล่าว

เทคนิคในการค้นหาข้อมูล

การค้นหาข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นมีอยู่ด้วยกัน 4 รูปแบบ คือการค้นหาแบบทั่วไป การค้นหาแบบพิเศษ การค้นหาโดยใช้ไคเร็คทอรี และการค้นหาแบบ multi search ซึ่งรูปแบบการค้นหาแต่ละแบบนี้ผู้เชี่ยวชาญจะนำมากล่าวถึงในตอนต่อไป แต่ไม่ว่าคุณ จะค้นหาข้อมูลด้วยวิธีใดก็ตาม คุณจะ ต้องรู้เทคนิคในการค้นหาข้อมูลเป็นอย่างดี

เทคนิคในการค้นหาข้อมูลที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ เป็นเทคนิคในการหาข้อมูลอย่างกว้างๆ สำหรับเว็บไซต์ทั่วไป เหตุที่กล่าวเช่นนี้เพราะบางเว็บไซต์ก็มีเทคนิคในการค้นหาเฉพาะตัวซึ่งไม่เหมือนกับเว็บไซต์อื่นๆ โดย

เทคนิคในการค้นหาข้อมูลที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย เริ่มต้นจากการตั้งคำถามโดย การตั้งคำถามนั้นจะต้องไม่กว้างจนเกินไปและต้องตรงกับสิ่งที่เราต้องการมากที่สุด หากคำถามที่คุณตั้งนั้นกว้างเกินไป คุณจะต้องแบ่งให้เป็นประเด็นย่อยแคบลงจากนั้นนำไปเรียงลำดับตามความสำคัญแล้วตั้งเป็นคำถามหลายๆ ข้อ เช่น อยากรหาข้อมูลเรื่อง "ธนาคาร" แล้วตั้งคำถามว่า "ธนาคารคืออะไร" ถือว่าเป็นการกำหนดเป้าหมายที่กว้างเกินไป จะต้องแบ่งย่อยคำถามเป็น "ธนาคารในประเทศไทย" หรือ "ธนาคารของรัฐบาล" หรือ "ธนาคารของรัฐวิสาหกิจ" หรือ "ธนาคารของเอกชน" หรือ "ธนาคารในเขตกรุงเทพมหานคร" เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคำสำคัญ ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะจะเป็นการกำหนดกรอบหาคำสำคัญจากประโยคคำถาม โดยมีแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อหาคำสำคัญดังนี้

1. Broad Subject อะไรคือคำที่รวมประเด็นที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งก็คือเรื่องที่เราต้องการทราบ
2. Unique Words มีคำเฉพาะชื่อเรียกที่เป็นเอกลักษณ์ คำย่อ ในประเด็นนั้นหรือไม่ เช่น ต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ กรุงเทพมหานคร ควรใช้คำว่า กรุงเทพ หรือ กทม. หรือ บางกอก หรือ กรุงเทพฯ เป็นต้น
3. Phrases มีคำกลุ่มใดที่ต้องเรียงลำดับเป็นวลีที่มีความหมายเฉพาะตัวหรือไม่ เช่น ชื่อเพลง หรือชื่อคน เช่น ชื่อเพลง "เล่าสู่กันฟัง" ถือว่าเป็นวลี

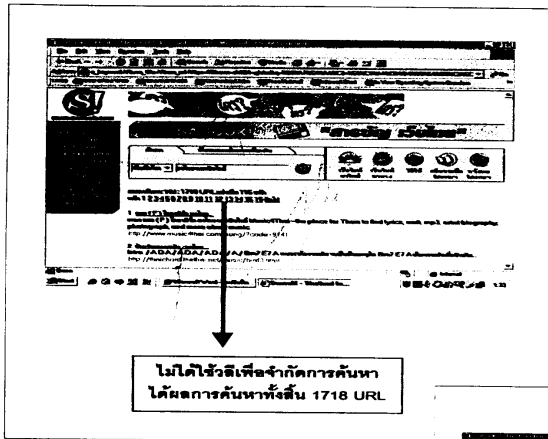
4. Required หมายถึง คำอื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในประโยคคำถามแต่คุณคาดว่าจะต้องปรากฏในเอกสารที่คุณหา อย่างแน่นอน เช่น หาชื่อเพลง "เล่าสู่กันฟัง" คำที่คาดว่าจะต้องมีอยู่ในเอกสารเช่น "ธงไชย แมคอินไตย์" "เบิร์ด" เป็นต้น

5. Prohibited หมายถึง คำที่ไม่ต้องการให้ปรากฏในเอกสารทั้งนี้อาจเป็นเพราะทราบหรือมีข้อมูลเรื่องนั้นอยู่แล้วหรือไม่ต้องการทราบ เช่น ถ้าต้องการทราบเนื้อเพลง "เล่าสู่กันฟัง" แต่ไม่ต้องการทราบนักร้อง ดังนั้น คำว่า "ธงไชย แมคอินไตย์" หรือ "เบิร์ด" ก็เป็นคำที่ไม่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 หากคำเหมือนหรือคำใกล้เคียงกับคำสำคัญ เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนเริ่มทำการค้นหาข้อมูลจริง โดยคุณจะต้องนึกถึงคำที่เป็นทางเลือกอื่นๆ นอกจากคำที่พบในขั้นตอนที่สอง เช่น คำสำคัญ คือ "กรุงเทพมหานคร" คำเหมือน หรือ คำใกล้เคียง คือ "Bangkok" "เมืองหลวงของประเทศไทย" เป็นต้น

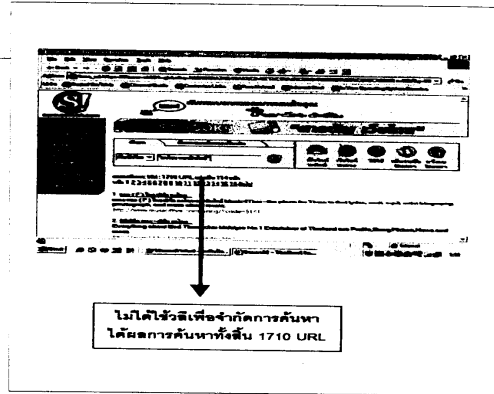
ขั้นตอนที่ 4 การใช้ลิเพื่อจำกัดการค้นหา การใส่คำสำคัญลงในช่องว่างหรือ search box จะใช้อักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์เล็กเท่านั้น การใช้ลิและไม่ใช้ลิในการค้นหาข้อมูลจะทำให้ได้ผลลัพธ์จากการค้นหาข้อมูลแตกต่างกัน โดยหากข้อความเป็นคำผสมที่มีการจัดเรียงลำดับอย่างดีการใส่เครื่องหมาย "... " เพื่อให้เป็นวลีจะทำให้ได้ผลลัพธ์น้อยลงเป็นการเพิ่มความแม่นยำในการค้นหาข้อมูล แต่ถ้าหากเป็นคำเดี่ยวก็ไม่จำเป็นต้องใส่เครื่องหมาย "... "

ภาพต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของ



การค้นหาข้อมูลของคำว่า "ธงไชย แมคอินไตย์" โดยไซริสและโมไซริสในการค้นหาข้อมูลในเว็บไซด์ www.sonook.com ซึ่งจะทำให้ได้ผลลัพธ์ในการค้นหาที่แตกต่างกันดังนี้

ฉบับนี้ผู้เขียนขอแนะนำเทคนิคในการค้นหาข้อมูลไว้เพียงเท่านี้ก่อนนะคะ



* * * * *

เอกสารอ้างอิง

กิตติ แสงจันทร์ และ ขนิษฐา ธนาบุวงศ์. 2543. เจาะกั้นอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร.
 วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ และคณะ. 2543. Introduction to Internet. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ DLS กรุงเทพฯ.
 กรภัทร์ สุทธิดาราท และสังจจะ จรัสรุ่งเรือง. 2543. รวมเทคนิคการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสหราชอาณาจักรจำกัด.